herpy

ORMEØGLER

Gilaøgle

Heloderma suspectum

Heloderma suspectum er en kraftig, langsom øgle fra ørkenerne i det sydvestlige USA og det nordvestlige Mexico, sort med lyserøde eller gule bånd og dækket af perleformede skæl. Den er giftig: et bid er en akut medicinsk nødsituation, og arten kræver erfaring, faste rutiner og sikker håndtering. Den bliver 35-55 cm, graver, lever af æg og små hvirveldyr og kan blive over 20 år.

Familie: Helodermatidae Engelsk: Gila Monster Udgivet 17. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**35-55 cm** total længde inkl. hale
Vægt	**500-800 g**
Levetid	**20-30 år**
Aktiv	**Dag og skumring**
Levevis	**Klippeboende, jordboende og gravende**
Biotop	**Ørken, halvørken og klippeterræn**
Sværhedsgrad	**Ekspert**

PASNING

Min. terrarie	**150 × 70 × 50 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**22-32 °C**
Temperatur, nat	**20-24 °C**
Luftfugtighed	**40-60 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Anbefalet** Ferguson-zone 2
Vinterhvile	**10-15 °C** 13-17 uger
Kost	**Hvirveldyr**
Holdes	**Enkeltvis eller parvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kønsmoden	**36-60 mdr.**
Kuldstørrelse	**3-7 æg**
Kuld pr. år	**1**
Inkubation	**134-155 dage** ved 26-29 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
EU-bilag	**Bilag B**
IUCN	**Næsten truet (NT)**

Arten står på CITES liste II og i EU-bilag B (som hele slægten *Heloderma*, undtagen *Heloderma horridum charlesbogerti*). Indførsel fra lande uden for EU kræver CITES-dokumenter, som udstedes af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) efter BEK nr. 1588 af 9.12.2024. Arten er giftig, men står ikke på listen over dyr, som private ikke må holde (BEK nr. 1261 af 17.11.2015, der blandt øglerne kun nævner fem varaner). Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav. Få dokumentation for dyrets oprindelse ved køb.

Pasning i korte træk

TERRARIET	Et voksent dyr skal have et terrarie på mindst 150 × 70 × 50 cm (længde × bredde × højde). Målet er et skøn ud fra dyrets størrelse og levevis.
TEMPERATUR	Terrariet skal have en gradient fra 22 til 32 °C om dagen, så dyret selv kan vælge.
LUFTFUGTIGHED OG VAND	Luftfugtigheden ligger på 40-60 %, og en del af bunden holdes let fugtig, så dyret kan grave sig ned i fugtigere jord.
LYS OG UVB	Arten er aktiv om dagen og i skumringen. Lyset tændes 10-13 timer om dagen, kortest i perioderne op til og efter vinterhvilen og slukket under den. UVB anbefales: en UVB-spot eller et UVB-rør ved varmestedet.
FODER	I naturen tager arten små pattedyr, unger fra reder, fugle, øgler, slanger, frøer og insekter og især æg fra fugle og krybdyr. Den spiser få, store måltider om året og lever af fedtet i halen og bughulen.
ADFÆRD OG HÅNDTERING	SIKKERHED: dyret er giftigt, og den største fejl er at stole på, at det er langsomt og tamt. Et bid kommer uden varsel, også fra et dyr, der har taget foder fra pincetten i årevis.
OPRINDELIG UDBREDELSE	USA og Mexico.